

EMPERYALİST ÜLKELERDE SINIF MÜCADELESİ OLMAZ MI?

Aydınlık Gazetesi, 22 Ocak 2019

Yıldırım Koç

Emperyalist ülkelerin işçi sınıfları, 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren, sömürgelerden aktarılan ekonomik artıktan pay aldıkları için, kapitalizmin ve 19. yüzyılın sonlarından itibaren de emperyalizmin destekçisi oldu. Diğer bir deyişle, 19. yüzyılın ortalarında “kapitalizmin mezar kazıcıları” olarak nitelendirilenler, emperyalizmin ve kapitalizmin payandalarına veya destekçilerine dönüştürüldü.

MARX VE ENGELS

Marx ve Engels 1858 yılından itibaren bu konuya eğilmeye başladılar. Bu yıllarda İngiltere’de Çartist hareketin devrimci kanadının önderlerinden Ernest Jones, işçi sınıfı ile orta sınıf reformcularının işbirliğini sağlamaya yönelik bir konferans çağrısı yaptığında, F.Engels, 7 Ekim 1858 tarihinde Marx’a yazdığı mektupta, İngiliz işçi sınıfının burjuva proletaryaya dönüşmesinden söz etti: “İngiliz proletaryası gerçekte giderek daha fazla burjuva oluyor; öyle ki, tüm ulusların en burjuvası olan bu ulus, gözüktüğü kadarıyla, nihai olarak, bir burjuvazinin yanı sıra bir burjuva aristokrasiye ve bir **burjuva proletaryaya** sahip olmayı amaçlıyor. Tüm dünyayı sömüren bir ulus için tabii ki bu belirli bir ölçüde geçerli nedenlere dayanmaktadır.”

“Burjuva proletarya” kavramının 1858 yılında gündeme gelmesi herhalde 1857 yılındaki ekonomik krizde İngiliz işçi sınıfının büyük ölçüde tepkisiz kalmasına bağlıydı.

Marx, 16 Nisan 1863 tarihinde Engels’e yazdığı mektupta “İngiliz işçilerinin belirgin burjuva hastalığı” demektedir.

Marx ve Engels, “İngiliz proletaryasının burjuvalaşması”nı İngiltere’nin dünyanın önemli ticari ilişkilerindeki tekeli konumuna bağlıyordu. Beklentileri, diğer kapitalist ülkelerin de gelişmesi sonucunda bu tekel konumunun sona ereceği ve İngiliz işçi sınıfının yeniden radikalleşeceği doğrultusundaydı.

FRANSA’DAKİ SARI YELEKLİLER EYLEMİ

Bu yıl Kasım-Aralık aylarında Fransa’da sarı yelekliler eylemi gelişti. Bir arkadaşım gönderdiği iletide, Fransız halkının kitlesel ve militan bir eylem gerçekleştirdiğini hatırlatarak, yukarıdaki değerlendirmenin sorgulanması gerektiğini belirtti.

Gerçekten Fransız halkının 42 maddede özetlenen talepleri “devrimci” talepler mi? Fransa’da ve diğer emperyalist ülkelerde daha önce böyle eylemler oldu mu? Yaşananlar, emperyalist ülkelerin işçi sınıflarına ilişkin yukarıdaki değerlendirmeleri değiştirmeyi gerektiriyor mu?

YAŞANAN İÇ PAYLAŞIM MÜCADELESİDİR

Fransa’da yaşanan kitle eylemleri, kapitalizmin sınırları içinde ve emperyalizme karşı çıkılmadan, ülkede yaratılan değer ve diğer ülkelerden aktarılan değer (ekonomik artığın) Fransız sermayedarları ile halk arasında paylaşımına ilişkin sorunların yansımasıdır.

Emperyalist ülkelerde de sınıf mücadelesi vardır; ancak bu sınıf mücadelesi (emperyalist sömürünün sürdürülebildiği koşullarda) devrimci değildir; bir iç paylaşım mücadelesidir.

Fransa’da 1936, 1947, 1968, 1995, 2007 ve 2010 yıllarında da büyük grevler yaşandı. Ancak bu grevlerin amacı, Fransa’da kapitalizmin ve emperyalizmin sona erdirilmesi değildi. Fransız işçi sınıfı, sermayedarlardan daha fazla pay istiyordu. Bu pay, sosyal güvenlik, ücretler, çalışma koşulları gibi alanlarda olacaktı.

Sarı yekeklilerin talepleri arasında Őu var: “Fransa sanayi muhafaza edilsin; üretimin ÷lke dıŐına kaydırılmasına son verilsin. Sanayimizi korumak uzmanlığımızı ve işlerimizi korumak demektir.”

Diğer bir talep ise, yabancıların asimile edilmesidir: “Hakiki bir entegrasyon politikası uygulansın. Fransa’da yaşamak Fransız olmayı gerektirir (tamamlayana sertifika verilmek üzere Fransızca dil, Fransa tarihi ve vatandaşlık bilgisi dersleri verilsin).”

Fransız halkının eylemleri, dünyada ve Fransa’da yaşanan ekonomik krizin yol açtığı bir iç hesaplaşmadır; devrimci bir yükseliŐ değil.